

REALBUSINESS

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΩΡΑΪΤΑΚΗΣ*
am@nuntius.gr

Το κρίσιμο τεστ για την ελληνική οικονομία

ΑΥΤΟ το καλοκαίρι οι Έλληνες αναλυτές (και ορισμένοι ξένοι ομολογιούκοι) ανησυχούν για την ελληνική οικονομία περισσότερο και από τον επήτροπο Αλμούνια, που εκ της θέσεώς του είναι υποχρεωμένος να ανησυχεί για τα οικονομικά όλων των χωρών της ευρωζώνης και δη των υπερχρεωμένων.

Οι ελληνικές τράπεζες, ως γνωστόν, είχαν για χρόνια «εξάσει» την αγορά ομολόγων, αφού ήταν απείρως αποδοτικότερος ο δανεισμός των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Μέσα στην κρίση, όμως, θυμήθηκαν την παλαιά «τέχνη» και κερδίζουν πολλαπλά, βοηθούμενες και από τον τρόπο έκδοσης του δημόσιου χρέους. Αγόρασαν οι ίδιες μεγάλης αξίας κρατικά χρεόγραφα στα χαρτοφυλάκιά τους, καλύπτοντας για πρώτη φορά ύστερα από αρκετά χρόνια μεγάλο μέρος του φετινού δανειακού προγράμματος (γύρω στο 25%).

Αυτές οι αγορές είναι για τις τράπεζες ένα νόμισμα με δύο όψεις. Στη μία βρίσκονται τα εύκολα κέρδη δισεκατομμυρίων ευρώ ετησίως που εξασφαλίζουν από τη μεγάλη διαφορά των επιτοκίων των κρατικών τίτλων (4,70%) και του δανεισμού των τραπεζών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (1%), με εγγύηση ομόλογα Δημοσίου. Στη δεύτερη, όμως, βρίσκονται οι ενδεχόμενες ζημιές που θα υποχρεώνονταν να εγγράψουν οι τράπεζες αν κάτι παρ' ελπίδα πήγαινε στραβά με τα ελληνικά ομόλογα και αυξάνονταν απότομα οι διαφορές των αποδόσεών τους από τα αντίστοιχα γερμανικά, όπως έγινε στις αρχές του χρόνου, ή ανέβαιναν τα επιτόκια, διότι τότε η αξία των ομολόγων θα έπεφτε.

Με ομόλογα αξίας 39 δισ. ευρώ στα χαρτοφυλάκιά τους, οι ελληνικές τράπεζες έχουν πολλά να χάσουν, έστω και από μια μικρή αρνητική μεταβολή στις τιμές τους. Και επιπλέον θα χάσει η οικονομία συνολικά: οι ζημιές από τα ομόλογα θα περάσουν στην κερδοφορία ή και στα ίδια κεφάλαια των τραπεζών, με αποτέλεσμα να κλείσουν ακόμη πιο σφιχτά οι στρόφιγγες του δανεισμού επιχειρήσεων και νοικοκυριών.

Οι αναλυτές βλέπουν τώρα ότι η πίσω όψη του νομίσματος γίνεται περισσότερο ορατή. Το δημόσιο έλλειμμα του πρώτου εξαμήνου είχε φθάσει ήδη να αντιστοιχεί στο έλλειμμα που καταγράφηκε ολόκληρο το 2008, σύμφωνα με τα ταμειακά στοιχεία της ΤτΕ, ενώ η καθήλωση της οικονομικής δραστηριότητας είναι τόσο βίαιη που ακόμη και ο καταγισμός νέων εισπρακτικών μέτρων δεν φαίνεται επαρκής για να αυξηθούν τα κρατικά έσοδα. Αν η κατάσταση δεν βελτιωθεί, ουδείς μπορεί να αποκλείσει μια νέα αναταραχή στην αγορά ομολόγων. Και αυτή είναι η πραγματικά σοβαρή εξέταση, δηλαδή οι αγορές που ενεργούν μακριά από πολιτικές σκοπιμότητες και όχι οι «εξετάσεις» του φθινοπώρου ενόπιον της Κομισιόν με πολιτικοοικονομικά κριτήρια.

*Πρόεδρος ΣΜΕΧΑ και NUNTIVS AXEPIEY, μέλος Δ.Σ. ΕΒΕΑ